

BLANKA WEICHELBAUM: MŮJ ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH

Jmenuji se Blanka Weichselbaumová, můj životní příběh je trošičku jiný než ty, které jsme do teď slyšeli. Proto začnu mé vyprávění u mých prarodičů. Dědeček se vyučil nástrojařem v Emauzském klášteře. Odešel na vandr do Německa, poznal babičku. V roce 1900 se usadili v Mannheimu. Dědeček pracoval u firmy Lanz. Ve svém volném čase překládal a tlumočil pro krajanickou komunitu a pro Československý konzulát ve Stuttgartu. Byl předsedou Čs. Spolku „Volnost“ a spojkou mezi zastupitelskými úřady a ostatními čs. spolky v Německu. Moje babička založila českou školku. Nejprve vyučovala doma děti krajanů jejich rodnému jazyku. Děti přibývalo, chyběly vhodné místnosti na výuku. Spolek zažádal o finanční podporu, které se jim dostalo jak od německého Ministerstva školství v Karlsruhe, tak i od Československého Zastupitelského úřadu. Město Mannheim škole přidělilo 2 místnosti, kde se mohlo vyučování uskutečnit. Do školy chodilo kolem 60 žáků a škola měla 4 učitele. Jedním z nich byla má babička. Podmínkou bylo, že všichni žáci budou mít čs. příslušnost a škola byla v provozu až do jejího zrušení před druhou světovou válkou.

Mí prarodiče měli 2 děti, syna, mého otce, a dceru. V roce 1939 nebylo tatínkovi prodlouženo povolení k práci a k dalšímu pobytu, ale bylo mu nabídnuto německé státní občanství. Schylovalo se pomalu k válce, musel by jako německý mladý muž narukovat. Rodiče ho raději poslali k tetičce do Čech. Zdokonaloval svoji češtinu, pomáhal ve spolku Domovina. Měl obchodní školu, později pracoval jako účetní. Poznal maminku a vzali se. Já jsem druhé dítě, mám ještě bratra, který žije v Praze. Maminka měla sestru, ta si vzala za manžela pražského Němce. Po válce byli odsunuti do Německa, žila v Mnichově.

To znamená, že jsem měla v NSR dvě tety, v Mnichově a ve Stuttgartu. Jezdili jsme k nim na prázdniny vždy s jedním z rodičů. Bylo to na pozvání možné, příbuzní se museli zaručit, že zaplatí všechny výlohy, spojené s naší návštěvou. Administrace před odjezdem byla velice komplikovaná, já například musela mít ze školy doporučení, že mi pobyt v kapitalistické zemi neuškodí. Po těchto cestách museli rodiče na pohovory do Bartolomějské na policii, podat zprávu s kým se setkali, s kým hovořili atd. Nějaký čas stáli u nás před domem černá auta, z kterých šel strach. Jednou jsme našli za kredencí v kuchyni krabičku asi 10x5 cm s malým drátkem. Bratr to rozbil kladivem. Bylo to odposlouchávací zařízení. Tajná policie se snažila dostat tatínka do svých řad a když nesouhlasil, tak se snažili něco na něho najít, aby ho mohli vydírat. Jelikož měl německé školy, uměl mluvit

dialektem, nikdo by v něm špiona nehledal. Bránil se natolik úspěšně, že tajná policie od něho upustila. Našla jsem tento spis v Archivu na Žižkově.

Během mé školní docházky jsem chodila na hodiny němčiny a angličtiny. Abychom my děti mohli studovat a měli dělnický původ, změnil otec zaměstnání, stal se závozníkem u ČSAD. Po devítce jsem vstoupila na průmyslovku potravinářské technologie, obor kvasná technologie. V 17 jsem poznala v Praze mladého muže z Mnichova, o prázdninách jsme se v Mnichově setkali, on pak za mnou začal do Prahy jezdit. V lete 1966 jsme se na Karlštejně vzali. Po druhém ročníku jsem ukončila studium na průmyslovce. Podala jsem žádost o vystěhování a v listopadu jsem se po obdržení vystěhovaleckého pasu, stěhovala do NSR. Než jsem opustila zem, musela jsem zaplatit státu za školní docházku. V lednu se mi narodila dcera, vychovávala jsem ji dvojjazyčně. Manžel neuměl česky. V únoru jsem dostala německé občanství. Po roce doma jsem začala studovat na Chemické škole analytiky v Mnichově. Po ukončení jsem byla zaměstnaná u firmy Siemens ve výzkumu a vývoji polovodičů v laboratoři. Neměla jsem žádný kontakt k české komunitě, mluvit česky jsem mohla pouze s tetou a se strýcem. S rodiči jsme si psali dlouhé dopisy. Jezdila jsem na návštěvy do Prahy. Potřebovala jsem po každé české vízum do českého cestovního pasu. Udělovala ho obchodní mise. První 4 víza stáli 20 DM a každé další o 10 DM více. Rodiče k nám jednou za rok jezdili na pozvání. Zase jsem se musela zaručit, že všechny výlohy zaplatím.

V srpnu 1968 jsme byli s rodiči v Itálii, rozhodli se vrátit se do zpět do Čech. Pro naši rodinu se nic nezměnilo, vzájemné návštěvy byly i nadále možné.

V roce 1974 jsem se rozvedla, v roce 75 jsem se znovu provdala za mého souč. manžela, který je původem z Vídně. V roce 77 jsme se odstěhovali do Pforzheimu (mezi Stuttgartem a Karlsruhe), kde manžel dostal práci. O rok později jsme se stěhovali do USA, do Phoenix Arizona, kam byl manžel poslán z německé firmy. Měl nárok na německou dovolenou, takže jsme procestovali celý západ USA. Dcera chodila do americké školy. Narodila se nám druhá dcera. Aby starší dcera zmeškala ve škole pouze jeden rok, po roce a půl jsem se vrátila s dětmi do Německa. Manžel i dcera by tam bývali zůstali. Já chtěla zpět do Evropy. V roce 84 se nám narodil syn.

Děti mluví česky, psát a číst moc neumí. Mají čs. státní příslušnost, mimo jiných, které zdědili po rodičích. Snaží se zlepšovat své znalosti češtiny. Nejstarší chodí do kursu češtiny v Mnichově, prostřední byla jako dítě měsíc v české škole, jako učitelka vyučovala v Praze na rakouské škole,

kde učitelé, kteří neumí česky, byli překvapeni, že ona umí. Syn, který mluvil nejhůř, se rozhodl absolvovat roční Erasmus v Praze na Karlově Univerzitě. Jazyková příprava byla v Ostravě, byla výborná. Má největší slovní zásobu, i když studium bylo v angličtině. Další generace vnoučata, mám jich 5, nemluví česky, pouze pár slov, které se naučili při návštěvách.

Mě po nějakém čase začínaly chybět slovíčka, kupovala jsem si noviny, abych poznala také nová slova jako např. „daň z přidané hodnoty“.

S dětmi jsem byla 8 let doma, pak jsem si našla práci v Chemickém ústavu města Pforzheim, kde jsme kontrolovali kvalitu potravin. Pracovala jsem tam 6 let. Pak jsem se nechala přeškolit 2 a 1/2 roku na sekretářku. Jeden rok jsem byla školní sekretářkou a pak jsem našla místo na krajském magistrátě v oddělení drogové prevence, kde jsem pracovala až do penze.

V roce 2010 jsme prodali náš dům v Baden-Württemberg a odstěhovali se do Vídně. Byla jsem velice překvapená, jak početná a aktivní je česká komunita. Je tam plno spolků a možnost mluvit česky je velice hojná. Také konzulát pořádá promítání filmů, přednášky a slavnosti pro krajany. Otevřel se mi nový svět. A také velická výhoda je vzdálenost do Prahy. Mám na Vinohradech pronajatý malý byt ve kterém bydleli již mé rodiče. Jeden pokoj je můj a ve druhém mám nájemníka. Nájem bych nemohla sama unést. Jezdím do Prahy stále DOMŮ.